

8. Atmosférické srážky

- neumíme měřit přesně
- měření „bodové“, které dále vztahuje na plochu
- naměřené hodnoty = **podhodnocené** odhady skutečnosti

→ *množství*

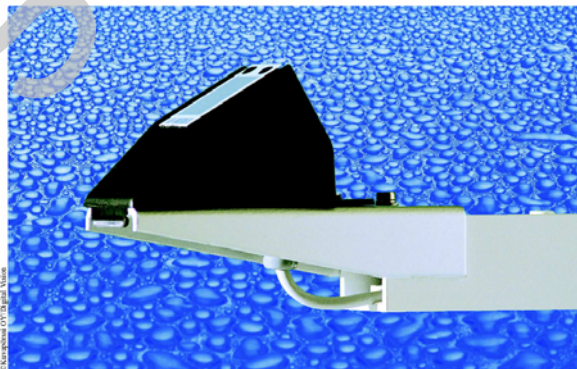
→ *intenzita*

→ *trvání a druh srážek*

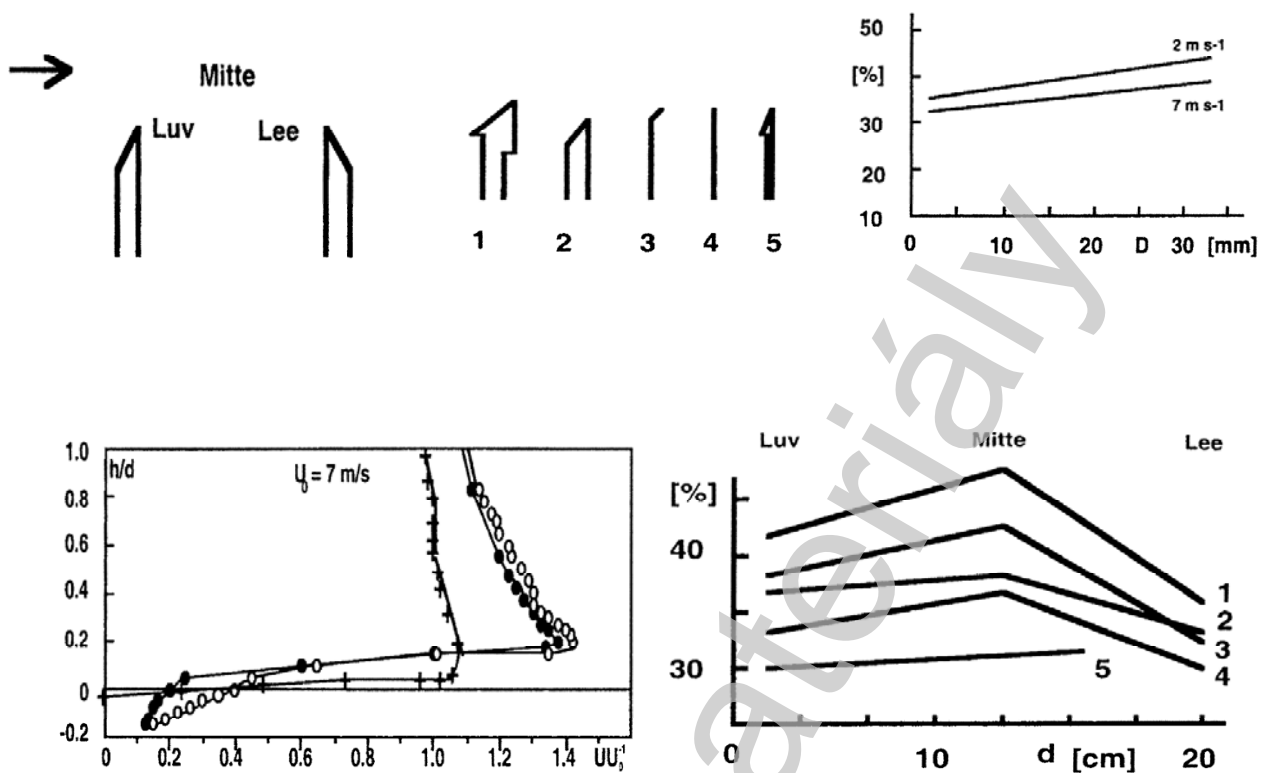
Detektor srážek

- druhu srážek, doba trvání a intenzita srážek
- základem kapacitní čidlo = výstupní napětí 1 .. 3V (mokrý, resp. suchý stav)
- senzorová část - vodivá mřížka (plocha 7.2 cm², sklon 30°)
součástí je vyhřívání

DRD11A
RAIN DETECTOR

Aerodynamický efekt srážkoměru

Z0075 Meteorologická měřicí technika (jaro 2010)

3

- Opravy na teplotu vzduchu, na smáčení, vítr a na výšku srážkoměru (WMO doporučuje měření v úrovni povrchu)

Odstranění chyb → větrná ochrana

- eliminace aerodynamického efektu srážkoměru (u nás se běžně nepoužívá)

1. Nipherova - plášť komolého kužele kolem srážkoměru
2. Treťjakovova - lamely
3. Pohyblivé lamely (Alter single)

Nipherova

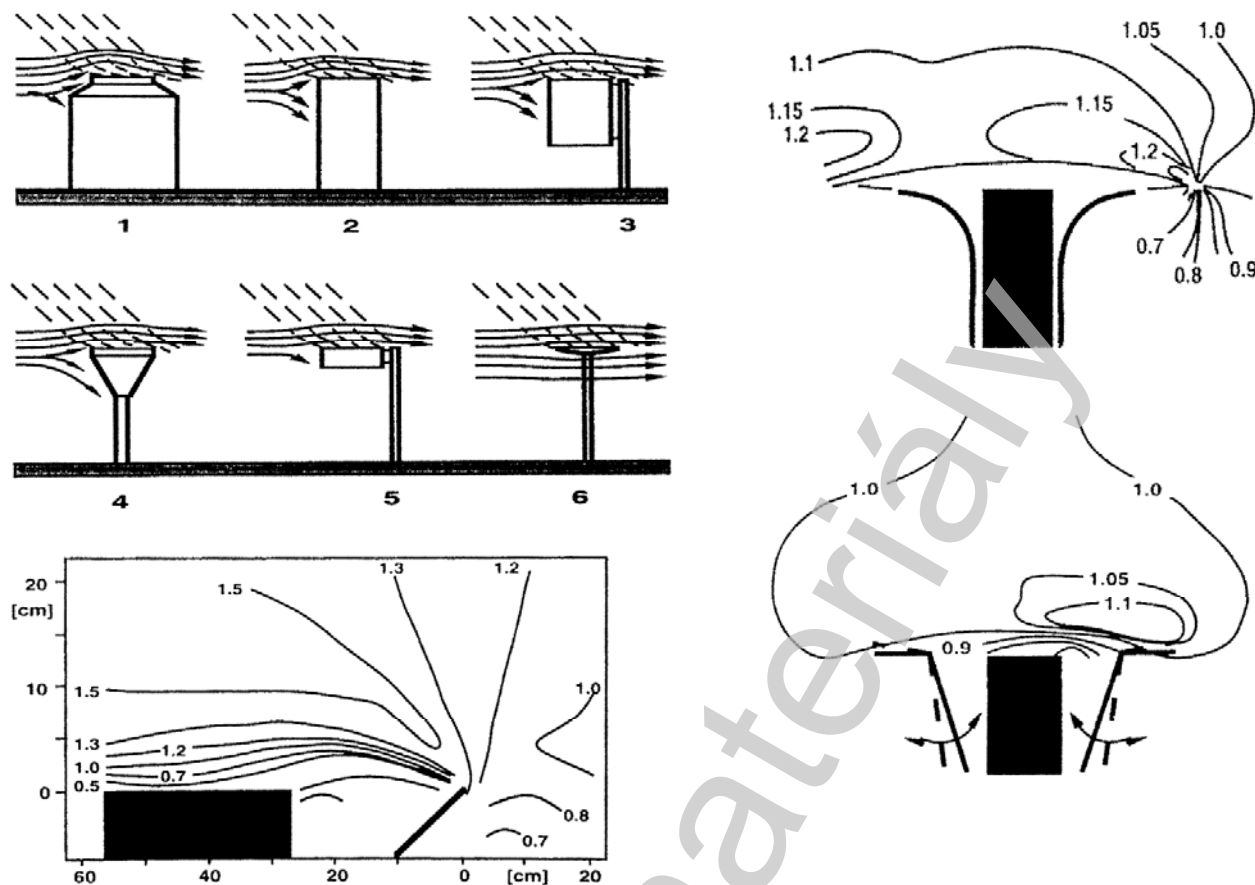

Treťjakovova

Pohyblivá (Alter single)

Aerodynamický efekt srážkoměru

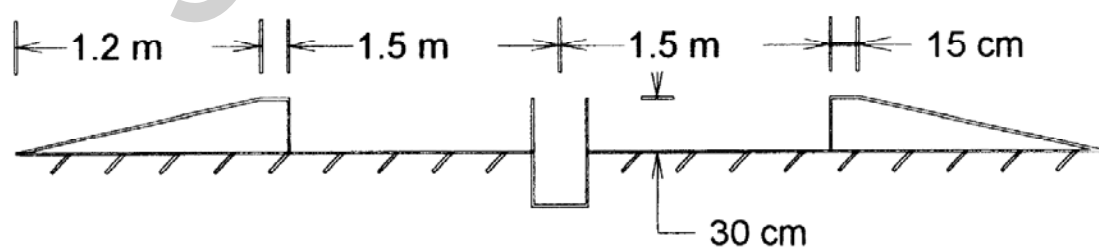
Pohyblivá větrná ochrana (Alter single)

Jiné typy srážkoměrů

Jiné typy srážkoměrů

TURF WALL RAIN GAUGE SITE

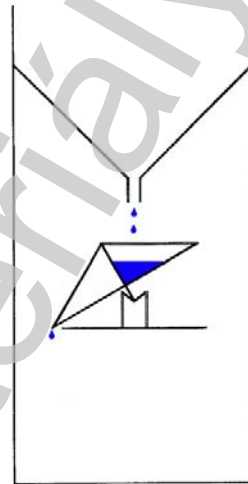

8.C Intenzita srážek

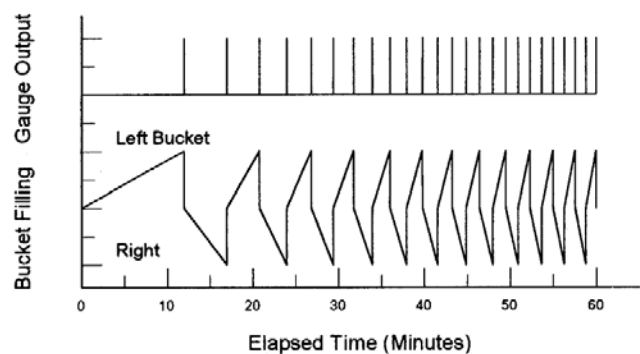
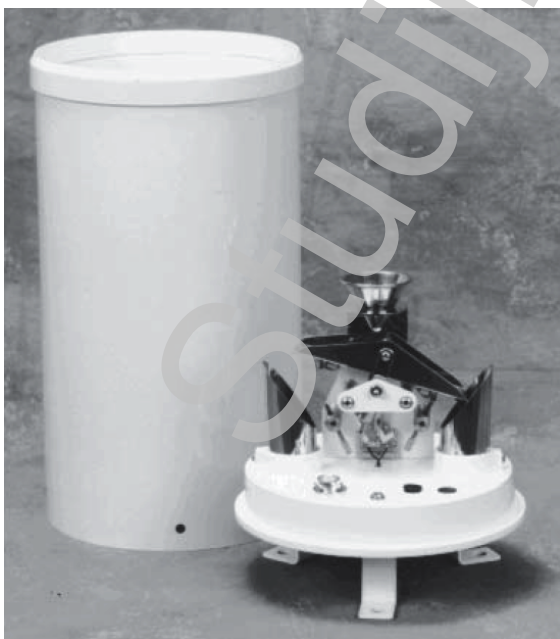
- odhadem (dohlednost)
- přístroji: srážkoměr, ombrograf, pluviograf
- v mm/min nebo mm/hod

Člunkový srážkoměr

- nádobka se naplní a překlápí se - voda teče do druhé půlky
- překlopením spojuje elektrické kontakty
- registruje se počet překlopení
- člunek = 0,01 mm nebo 0,25 mm
- intenzita = časový interval mezi 2 překlopeními
- pro automatické meteorologické stanice

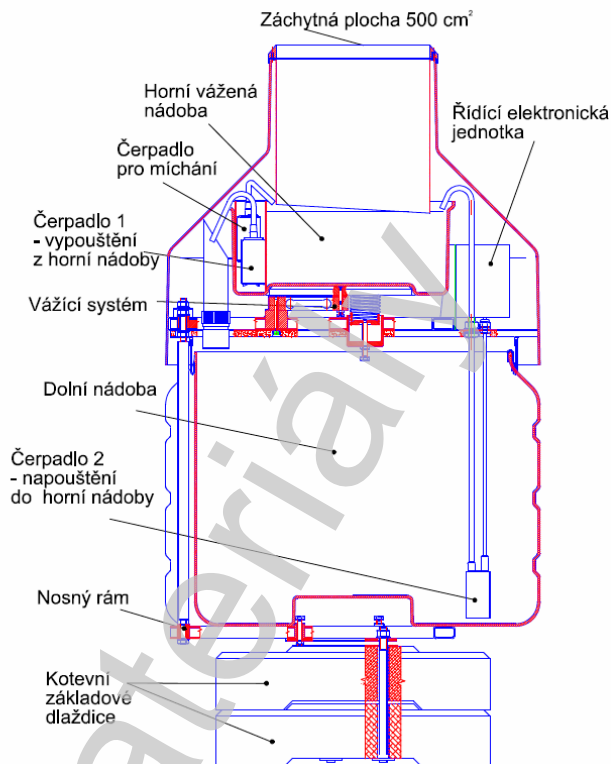
Člunkový srážkoměr

Váhový srážkoměr MRW500

Základní vlastnosti

- dva výstupy - datový a pulzní (simulace srážkoměru s překlápěcím člunkem)
- je složen z horní vážené nádoby a dolní akumulární nádoby; přenos kapalin mezi nádobami je zajištěn automaticky pomocí čerpadel
- horní nádoba pro zachycení srážek obsahuje nemrznoucí kapalinu s vrstvou oleje na povrchu, který zabraňuje vypařování srážek
- v závislosti na množství srážek a okolní teplotě je roztok srážkové vody a nemrznoucí kapaliny v horní nádobě promícháván čerpadlem
- vnější povrch horní vážené nádoby je temperován proti orosení

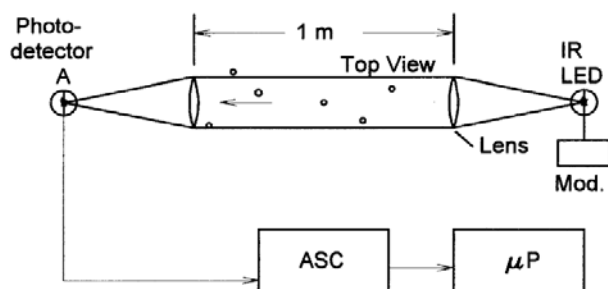

Váhový srážkoměr MRW500

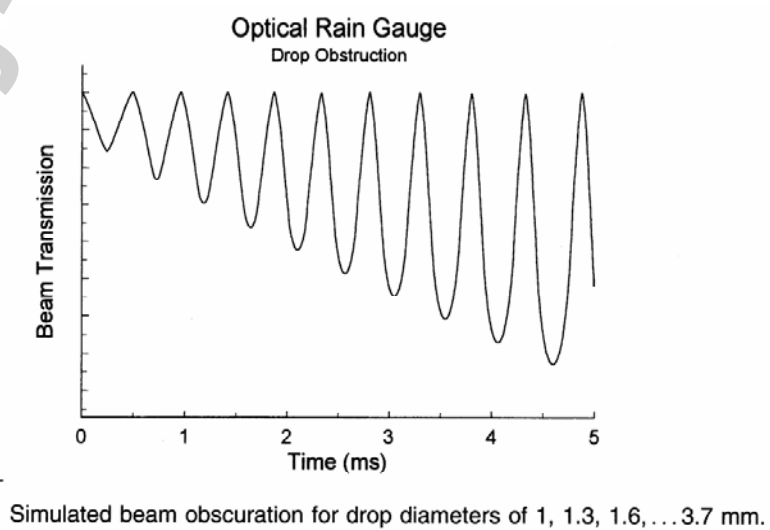
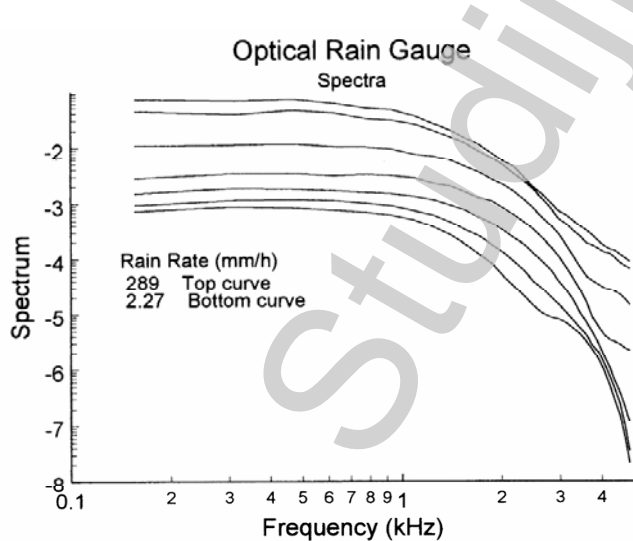

Optické srážkoměry

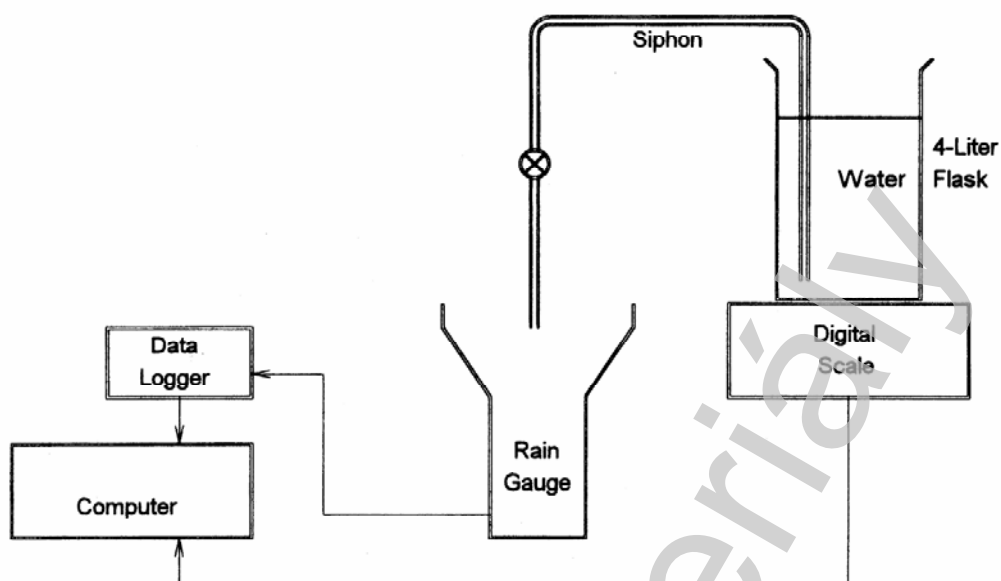
- nejpřesnější metoda měření intenzity srážek
- infračervený nebo laserový paprsek
- odpadá většina systematických chyb

Optické srážkoměry

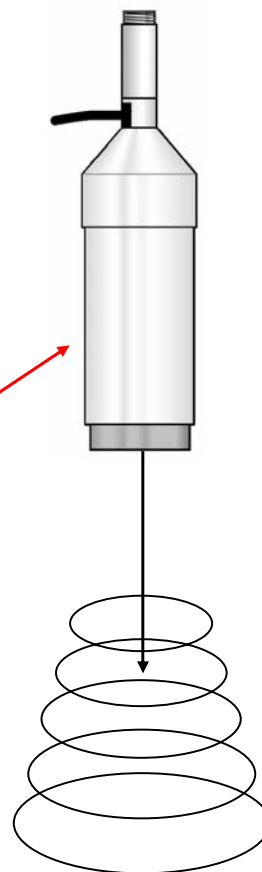

Kalibrace srážkoměru

Sněhová pokrývka

Akustické (ultrazvukové) senzory

Výpar

Celkový výpar závisí na fyzikálních vlastnostech daného (aktivního) povrchu, podloží a přízemní atmosféře.

→ nejčastěji se měří nebo počítá **za 24 hodin s přesností na 0.1 mm**

A) měření výparu z volné vodní hladiny

B) půdní výparoměry - lyzimetry

C) výpočet aktuální (potenciální) evapotranspirace

EWM - automatický výparoměr

- nástupce GGI 3000
- plocha 0,3 m²

Detail výparoměru EWM

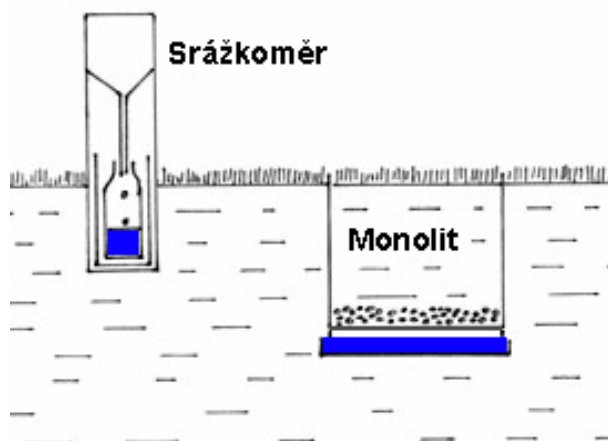

B. Půdní výparoměry - lyzimetry

- 4 skupiny /systémy výparoměrů

B1 – Gravitační lyzimetry (systém Rykačev)

- půdní vzorek v plechové nádobě, síťované dno, pod ním zásobárna vody
- půdní vzorek se zváží před a po instalaci (24 hod)
- hmotnostní rozdíl = hmotnost vypařené vody (když nejsou srážky)

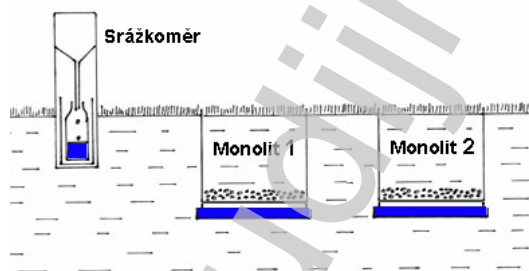

Z0075 Meteorologická měřicí technika (jaro 2010)

19

B2 – Gravitační lyzimetry (systém Popov)

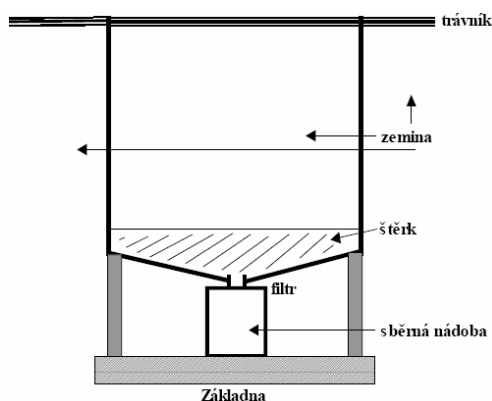
- dva vzorky - jeden se měří, druhý se regeneruje

Z0075 Meteorologická měřicí technika (jaro 2010)

20

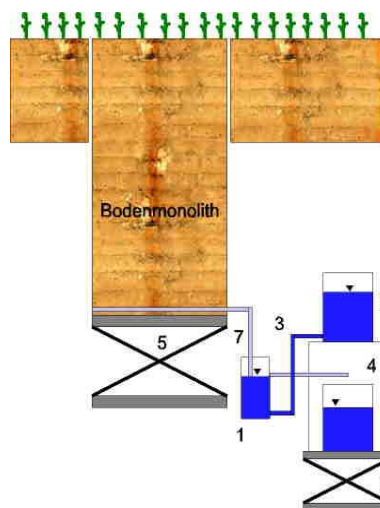
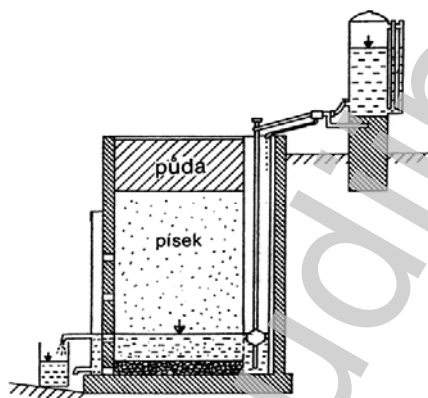
Gravitační lyzimetr (Doksany, ČHMÚ)

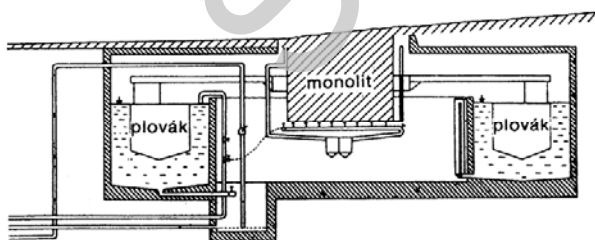
Schéma gravitačního monolitického lyzimetru:

- plocha 2 m²
- metodicky zjednodušeno na měření na střední půdě pod standardním trávníkem
- **automatická regulace vlhkosti půdy** v nádobě se dosahuje prostřednictvím periodických závlah – **nutné měřit kontinuálně vlhkost půdy**
- měření probíhá ve vegetačním období, každý den v **7 h SEČ**
- měří se množství přirozeně i uměle dodané vody a množství odtéklé vody z půdy
- měření vlhkosti půdy v nádobě se monitoruje kontinuálně

10.B.3 Kompenzační výparoměry

10.B.4 Hydraulické výparoměry

C. Měření aktuální evapotranspirace

- 1) **Metoda vodní bilance** - z výsledků standardních měření vlhkosti půdy pod trávnickem (v síti ČHMÚ snímače VIRRIB - na 30 stanicích)
- 2) Metody založené na měření **mikroklimatických podmínek v porostech plodin** (ČHMÚ Žabčice, Doksany)
  - Bowenův poměr
  - Aerodynamická metoda
  - Eddy correlation (covariance)